

واکنش ایران به سخنان وزیر خارجه فرانسه:

تکرار ادعاهای بی اساس عربستان مشکلی را حل نمی کند

شرق: شامگاه چهارشنبه «ژان ایو لودریان»
بر خارجه فرانسه، به ریاض سفر کرد. او در این
فرمانده محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی و عادل
جبیر، وزیر خارجه عربستان دیدار کرد. موضوع
همچواری این دیدار بحران لبنان در سایه استغای
سعودی و عربی بود. ژان ایو لودریان، وزیر خارجه
فرانسه، نیز در همین نشست مدعی شد که پاریس
«لبنان» «مداخله‌ها» و مقاصد «سلطه‌طلبانه»
فرانسه در منطقه است؛ سخنانی که در واکنش به
«سختکوبی وزارت خارجه ایران، رویکرد فرانسه
«یک‌سویه و جانبدارانه» در قبال بحران‌ها در

اکنش ایران به اظهارات وزیر خارجه فرانسه

عنوان این مجله «سفر و پیغام» است. این مجله مسئله چیست و آیا مسئله یا مسائل امری است عینی و برون ذهنی یا مسئله اساسا امری است تعبیری و تفسیری یکی از مباحث مهم در علوم انسانی و اجتماعی است. اینکه موضوعی چه زمانی تبدیل به مسئله و مسئله می شود نیز میان جامعه شناسان و عالمان علوم اجتماعی محل بحث و نظر است. تعیین مسئله خود یک امر گزینشی است: چه کسی تعیین مسئله می کند؟ چه براساس صواب و کارشناسان رشته های مختلف و چه بر

مبنای رهیافت‌ها و نظریه‌های گوناگون هر طرح، تعیین مسئله و هم‌پایان آن‌ها در اصل مسئله بسیار متنوع و گسترده است. اگر از دیدگاه اقتصادگرایان نگاه کنیم از میان انبوه مسائلی که در جامعه امروز ما وجود دارد مسئله اقتصاد در کانون قرار می‌گیرد و حل بقیه مسائل در گرو حل مسئله و تضادهایی است که در حوزه اقتصادی، شیوه تولید و ساختارهای طبقاتی جامعه داریم. اگر از نظر اخلاقی‌گرایان نگاه کنیم مسئله اخلاق، اگر از نظر روان‌شناسی‌گرایان نگاه کنیم مسئله روان‌شناسی و ذهنیات و روحيات و شخصیت‌آحاد مردم. اگر از منظر فرهنگ‌گرایان نگاه کنیم فرهنگ و بحران‌های فرهنگی. همچنان در رهیافت‌های متدولوژیک اگر ساختارگرایان نگاه کنیم طبعاً مسئله‌ها را با ساختارها یا نهادها جست‌وجو می‌کنیم و اگر با رهیافت‌های روش‌شناختی عملی‌گرا بگیریم و متدولوژی ما شنش‌گرا باشد می‌گوییم مسئله را در عمل عاملان و فعل‌فاعلان جست‌وجو کنیم. همه این منظرها به نوبه خود نوری بر گشای از مسائل اجتماعی می‌اندازند و هر یک در جای خود و به نسبت حجم تأمل و ادعان است. برای اینکه ببینیم چه مسئله اصلی و تضاد در جامعه ما وجود دارد و مسئله‌ها و تضادهای فرعی چیست، می‌توان با یک رویکرد جامعه‌شناسی پرسش‌نامه تهیه کرد، مصاحبه کرد و مشاهده میدانی کرد تا دریافت از نظر مردم ایران در حال حاضر جامعه ایران با چه مسائلی روبرو هست و از میان این مسائل کدام یک اصلی است و کدام فرعی.

من می‌گویم از منظر تاریخی بگوییم جامعه ایران طی یک فرایند ۲۰۰ ساله و با مشاهده اینکه چه مسائلی در دستور کار تاریخی مردم ایران در این فضاها قرار داشته و چه مسائلی در این فضاها قرار

جگیر: کاسه صبرمان لبریز شده است

همچنین به گزارش «تسنیم» - به نقل از وسیال‌الوم، عادل الجبیر، وزیر خارجه سعودی، تکرار ادعاها بی اساس خود درباره عربده‌ها را رد می‌کند؛ اما بی‌هیچ‌ماندمان درباره اتخاذ سیاست‌های عربانه علیه حزب‌الله مشورت خواهیم کرد و در زمان مناسب درباره این موضوع تصمیم خواهیم گرفت. الجبیر بار دیگر خواستار خلع سلاح حزب‌الله و تبدیل‌شدن حزب‌الله به حزبی عادی و بی‌تأثیر شد. او مدعی شد که حزب‌الله در زمان لبنانی شاخه سپاه پاسداران انقلاب ایران به شمار می‌رود. وزیر خارجه سعودی در بخش دیگری از سخنانش خود، در اظهاراتی تهدیدآمیز علیه ایران گفت: «کاسه صبرمان لبریز شده است و ما پاسخ دشمنی و تجاوزهای ایران را می‌دهیم». الجبیر روز پنجشنبه در نشست خبری خود با جان ایو دریان، وزیر خارجه فرانسه، مدعی شد که عامل اصلی بحران لبنان حزب‌الله است و حزب‌الله به فرمان لبنان را برده و حاکمیت خود را بر این کشور تحمیل کرده است. الجبیر گفته است: اگر حزب‌الله به سیاست‌های کنونی خود ادامه دهد، لبنان را در معرض بی‌ثباتی قرار خواهد داد. وزیر خارجه سعودی در ادامه مدعی شد که حزب‌الله گروهی تروریستی است و نیروهای به‌عظامی دارد و دست به اقدامات خرابکارانه می‌زند.

این اظهارات و جذب هم‌پیمان در عربستان سعودی از آن جایی نگران‌کننده‌تر می‌شود که «نیلی‌میل» گزارش داده است که به‌زودی ملک سلمان پادشاهی را به محمد بن سلمان تقویض می‌کند. او دوران ولیعهدی خود را با سیاست‌های دروازه در منطقه و نیز ایران‌ستیزی همراه داشته است و پادشاهی قریب‌الوقوع او می‌تواند نگران‌کننده باشد.

politics@sharghdaily.ir

به صفر برسد و نه آن قدر ایده‌آلیست است که عامل‌های انسانی و عاملیت بشری را در خلا ببیند. آن‌هم علی‌رغم ساختارهای واقعا موجودی که افعال فاعلان و کنش کنشگران را تعیین می‌کند. آن‌قدر ناگسستی در هر هیأت اقتصادی، جامعه‌شناسی، اخلاقی و فرهنگی خود را نشان می‌دهد. به گمان من رابطه ساختار و عاملیت نه یک رابطه ثابت بلکه یک رابطه متغیر دیالکتیکی است. بسته به اینکه ما از چه موقعیتی و در چه لحظه تاریخی‌ای سخن بگوییم رابطه متقابل ساختار و عاملیت و برآیند آنها متفاوت خواهد بود.

می‌دهند عامل‌های انسانی به صحنه می‌آیند و مهر خودشان را با اراده و عمل خود و با دست خود و

با پای خود در خیابان‌های شهر به پشانی تاریخ می‌زنند. تمام جنبش‌هایی که ما در یکی دو دهه گذشته داشتیم بر روی اراده و تصمیم و عمل فاعلان تاریخی ریزش کرده. اگر قرار بود ساختارها به خودی خود عمل کنند ما همچنان در عصر آقامحمدخان قاجار و فتحعلی‌شاه بودیم. اما در عین حال وقتی لحظه انقلاب، لحظه پیچ تاریخی، پشت‌باز گذاشته می‌شود و این عامل‌های تاریخی عرضه

عمومی را ترک می‌کنند. آنجاست که عامل‌های انسانی به تدریج منفعل می‌شوند و احساس یأس می‌کنند، چون هیچ نقش و امکانی برای کنترل زندگی اجتماعی خود ندارند.

پنج تجربه‌ای که من به صورت نسبی از هم تفکیک کرده‌ام عبارتند از: ۱) پروژه ناتمام اصلاحی‌اصلاح طلبی خبه‌گرایانه و بالا در دوران پیش از مشروطیت و افغان و عاملان این پروژه نتخب‌کنند: قائم‌مقام‌فراهانی، میرزا قلی‌خان امیرکبیر، علی‌خان امین‌الدوله، میرزا حسین‌خان سپهسالار و روشنفکران. این پروژه ناتمام ماند. زرسر مردم و پیشه‌وران و طبقات پایین و طبقات خارج از نخبگان قدرت آفتاب بالا زدند و در راه یک فرایند از پایین یعنی انقلاب مشروطیت حرکت کردند. ۲) پروژه رومسه انقلاب مشروطیت این طرح‌هایی مثل دولت-ملت‌سازی، حکومت قانون، تفکیک قوا، حکومت پاسخ‌گو، فائق آمدن بر شکاف مشروع‌خواهی و مشروطه‌خواهی، قدری از راه را می‌کرد اما در میانه، این پروژه نیز با نوظلمانی و فرزان و رضاخان و دیکتاتوری ۲۰ ساله سی از آن کودتا ناتمام ماند و مردم از محنه خارج شدند. میراث مشروطیت در میانه راه به حاشیه رفت و روح مشروطه‌خواهی دفع شد هر چند مدرنیزاسیون آمرانه و اقتدارگرایی رضاشاهی برخی از تغییرات و تحولات را در ساختارها و سخت‌افزارهای جامعه ایران ایجاد کرد. ۳) پروسه بعدی در تاریخ معاصر نهضت ملی است که با به میدان آوردن مردم و جهت‌گیری‌های ضداستبدادی و ضداستعماری با کودتای ۲۸ مرداد به محاق رفت. ۴) انقلاب ضدسلطنتی سال ۵۷ و ۵) پروژه رومسه اصلاح طلبی. خود پروژه اصلاح طلبی در ۲۰ سال پیش حکایت از آن دارد که پروژه انقلاب پروژه‌ای برای ناتمام بود که اصلاح طلبی می‌وشویدند آن را تصحیح کنند و رفم درون سیستمی بکنند.

علی‌رغم تمام این تحولات امروز شاخص‌ها و بحران‌ها و تضادهای نوگاوگن هستنیم و شکاف و بی‌ش همی می‌توانیم به صور مختلف در تجربه روزمره آنها را ببینیم. بحران اقتصادی، بی‌کاری و فساد دورن سیستمی امروز به قدری آشکار و علنی شده که روزی نیست ما صدای غارت‌شدگان نهادهای مختلف سیستم بانکی و مالی را نشنویم. بحران هویت در میان جامعه ما تضادها و شکاف‌هایی که وجود دارد، بحران دولت‌ملت‌سازی، به صورت‌سازی مدرن و ملت‌سازی مدرن، شکاف‌ها و تضادهایی که ما امروز در جامعه چندقومیتی ایران داریم؛ فقدان شمول‌گرایی و ملت‌سازی دموکراتیک و از پایانی وجود تبعیض‌های سیستماتیک، بحران‌های اخلاقی و آسیب‌های اجتماعی که جامعه‌شناسان ما به خوبی بخش مهمی از آن را مطالعه کرده‌اند؛ مثل اعتیاد، خودکشی و روسپیگری. به همین ترتیب بحران کارآمدی و مدیریت که همین روزها در سازمان‌های پرول‌ذرات شاهد آنیم، بحران نهادهای آموزشی ما. بحران دانشگاه، بحران مدرسه، بحران حقوق شهروندی علی‌رغم تهیه منشورهای شهروندی، بحران اعتماد میان دولت و ملت. بحران‌های زیست‌محیطی، بحران آب. بحران نابودی زیست‌بوم ایران. اگر بخواهیم بحران‌های فعلی را بشماریم تعداد آن زیاد است. امروز بحران حاشیه‌نشینی کار را به جایی رسانده که خود مسئولان امر هشدار می‌دهند. چیزی حدود یک پنجم تا یک چهارم جامعه ایران حاشیه‌نشین شده. بحران فقر و نابرابری و تضاد طبقاتی. همین‌ها و دو دهه اخیر ما شاهد شکل‌گیری خرده‌جیش‌ها و

و هستیم. جنبش های مطالبه گری که می کوشند هر کدام حول یکی از این شکاف ها و مسئله ها بسیج شوند و سازماندهی کنند و تولید گفتمان کنند مثل

اصلی ترین مسئله جامعه ایران از نگاه آقاجری و کاشی

نسبت زلزله با معضلات تاریخی-سیاسی

جنبش‌های کارگری، جنبش‌های زنت، جنبش‌های حقوق‌بشری، جنبش‌های معلمان، وجود این‌ها فقط به خود یک نشانه‌شناسی مهم است برای مسائلی که در جامعه ایران وجود دارد و کسل‌ها و شکاف‌هایی که فعال است از آنها در دستور کار جامعه ایران قرار دارد. ما در پیش از انقلاب خصوصا در جنبش و روشنفکری دینی و اصلاح‌طلبی مذهبی می‌کوشیدیم و تصور می‌کردیم که با اصلاح و تأسیس یک دولت دینی نوین به تمام آن بحران‌هایی غلبه یابیم که از قرن ۱۹ به بعد در جامعه ایران انباشته شده بود و هیچ‌کدام راه‌حل و برون‌رفت از راه پیدا نکرده بود. حال این فقتمان اصلاح‌دین آمده بود که با حل تحول راه را برای این مسائل باز کند. اما حالا وقتی نگاه می‌کنیم تجربه حدود ۴۰ ساله ر می‌بینیم آن تحول نه‌تنها مسائل گذشته را حل نکرد

بلکه خود موجد و موجب بروز و ظهور مسئله‌های تازه‌ای شد.

محمدجواد غلامرضا کاشی:

نگاه سیاسی

برای پیداکردن مشکل اصلی منطقی وجود دارد. آن هم این است که اگرچه همه مسائل اجتماعی، فرهنگی و سیاسی به هم ربط دارند و شما منطقاً از هر کدام می‌توانید به دیگری راه بپرسید ولی به‌رحال در شرایط متعارف اقتصاددانان بالنسبه می‌توانند بگویند آن‌ها اصل

مسائل اقتصادی یک وضعیت خاص نیست، اگرچه باید ملاحظات فرهنگی و اجتماعی را هم دید. با اگر متخصصان جامعه‌شناسی بخواهند درباب مسائل اجتماعی بحث کنند و مشکلاتی را طرح کنند، بالنسبه می‌توانند بگویند مسئله اصلی در حیات اجتماعی چیست، اگرچه ملاحظات اقتصادی و روان‌شناختی هم مطرح است. ولی گاهی هست که می‌بینید همه اینها مسئله را نمی‌یابند و مرتبا احواله می‌دهند به جای دیگری. انکار که مسئله همه این حوزه‌ها از اتاق‌های فکری‌شان بیرون می‌آیند و گرد هم می‌نشینند و احساس می‌کنند مسئله هر جا مشروط به دیگری است و همین‌جور بین اینها می‌چرخد. اینجااست که می‌توان گفت مسئله اصلی امر سیاسی و حیات سیاسی است. بنابراین اگر به امر سیاسی اشاره می‌کنم از این جهت نیست که خودم سیاست‌خوانده‌ام بلکه به این جهت که از زمان یونان باستان به‌بعد گفتند که شرط سلامت هر حوزه‌ای از پراکسیس انسانی از بهداشت و درمان و جامعه و آموزش تا همه حوزه‌های دیگر مشروط به این است که آیا یک جمعیت انسانی قادرند به نحو معنی‌داری کنار هم زندگی کنند؟ این درست همان چیزی است که ما از آن به‌عنوان حیات سیاسی نام می‌بریم. جامعه‌ای که حیات سیاسی خود را از دست داده مثل جوانی است که عقل خود را از دست داده، امکانات و استعداد از دست داده، دارد اما مشغول استفاده از آنها و اساسا مقاصد نیست برای زندگی خود هدف‌گذاری کند. اساسا قادر نیست اولویت‌های زندگی خود را تعیین کند و برای هیچ خطری و برای بهره‌گیری از هیچ فرصتی در مسیر زندگی‌اش آماده نیست. در چنین وضعیت اشتقاقی فرد احساس می‌کند نه در گذشته زندگی می‌کند نه در آینده و نه در حال.

مسئله زلزله‌ای که چندین بار است تجربه می‌کنیم درست نمادی است از وضعیتی که حیات سیاسی در آن مرده. جامعه‌ای که می‌داند و مطمئن است خطوط مختلف زلزله در این سرزمین هست و هیچ وقت مرتب کاری برای رفع آن نکرده. در همین تهران هیچ می‌بینیم که شهر به خطوط زلزله مسترشم می‌یابد. این درست مثل آن قامتی می‌ماند که نمی‌تواند آینده خود را ببیند. این مسئله

فقط منحصر به حکومت و دستگاه سیاسی نیست، این اتفاق مگر فقط به حکومت ربط دارد؟ به این و شما هم ربط دارد. الان کدام یک از ما وقتی اسم مربوط آن را می‌شنویم در مصرف آن در حد خودمان صرفه جویی می‌کنیم. بعد از ظهرها در کوچه‌های تهران مردم شلنگ آب دست‌فشان گرفته‌اند و مرتب به جای جارو از آب استفاده می‌کنند. این جامعه‌ای است که درایش را از دست داده، همه چیزش بی‌ربط و منقطع است. منحصر به سازمان سیاسی‌اش نیست و روان‌شناسی آدم‌هایش به هم ریخته است. بنابراین وقتی می‌گویم حیات سیاسی خود را از دست داده به یک کلیت اشاره می‌کنم.

جامعه‌ای که حیات سیاسی دارد و در شرایط پیچیده‌ای زندگی نمی‌کند باید چند شرط داشته باشد؛ اول اینکه باید درک و قانون‌گذاری‌ها و روال‌های سیاسی و رفتاری مردم و سازمان‌ها جمعیتی به بقای تاریخی خودش فکر کند. روال‌ها و تصمیم‌ها و قواعد چقدر ناشی از اینند که یک جمعیت دارد به یک بقای بلندمدت فکر می‌کند؟ همین که ما ۴۰ سال است همیشه در نقطه حساس تاریخی هستیم و اگر این کار را نکنیم همه چیز فرومی‌ریزد. این احساس خطر که هرآن ممکن است

همه چیز فروبریزد چه از طرف حکومت و چه از طرف مردم حاکم از این است که هیچ چیز برای یک بقای جمعی درازمدت سامان نیافته. دوماه هرکس احساس کند بقای خودش مشروط به بقای این سازمان جمعی است، اگر هر گروهی و هر جماعتی و هر فردی احساس کند در بقای این مناسبات زبان می‌کند و نادیده گرفته می‌شود مشکلی وجود دارد. فرض باید بر این باشد که این بقای بلندمدت در جهت یک بهروری و بهبودی است و از همه چیز احساس و پویایی هم افتقار پیدا می‌کند، شما در همه پیمان‌هایی هم که در این سال‌ها انجام شده می‌بینید که اکثر مردم به آینده خوشبین نیستند. سوم بر فرض که شرایط قبلی برقرار شد، یعنی بقای جمعی هست، بقای جمعی شرط بقای فردی و نهادهای هست و فرض بر این است که افق‌های نویدبخشی هم هست. نکته بعدی این است که هر گروهی و هر فردی و هر جماعتی به صورت نسبی احساس خرسندی هم بکند. ممکن است همه شرایط قبلی باشد ولی گروه‌هایی احساس کنند در این فرایند پیشرفت منحل می‌شوند، در این صورت باز هم اینها سیاسی وجود ندارد. سرانجام اینکه اگر همه اینها برقرار بود ولی این جماعت احساس که حیات اخلاقی و ارزش‌مداری نمی‌کرد هم حیات سیاسی وجود ندارد. مثلا جامعه احساس کند باند تبهکاری است که اگر چه بقا دارد و رو به بهبود است اما به هر حال باند تبهکاری است. اسم این هر چیز باشد حیات سیاسی نیست. اسم خود جامعه درمیخورد باید احساس این اخلاقی کند و همه هر داور منصف بیرونی احساس کند این جماعت درکل یک زندگی قابل احترام انسانی و اخلاقی دارند. فقط به شرط اینکه همه این مؤلفه‌ها برقرار باشند حیات سیاسی وجود دارد. اشاره من به اقلیتی از همه‌یستکی به نحو بنیادی است، یعنی جماعتی برغم تفاوت و تعارض‌ها و اختلافات احساس کنند به نحو بنیادی یک همه‌یستکی دارند که هم کارآمد است و هم خرسندکننده و هم اخلاقی. ما ۴۰ سال است انقلاب کرده‌ایم. اگر رجوع کنید به زندگی‌ها این موقعیت ما فکر می‌کردیم الگوی از زنده‌ها برای بشیریت عرضه شویم کرد که از آن تقلید خواهد شد.

رایزنی‌های عربی از واشنگتن تا قاهره

● **تسکینم:** منابع خبری روز جمعه گزارش داده‌اند: مقام‌های کشورهای عربی در روزهای گذشته با اعضای کنکره آمریکا دیدار و درباره توافق هسته‌ای ایران و گروه O5+ رازینی کرده‌اند. وبگاه شبکه خبری «سی‌ان‌ان» گزارش داده مقام‌های رژیم صهیونیستی و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، با اعضای کنکره آمریکا دیدار و درباره برجام رازینی کرده‌اند. این دیدارها در حالی انجام شده‌اند که متحده آمریکا سرسختانه در حال تلاش برای حفظ توافق هسته‌ای ایران و گروه O5+ هستند. متحده خبری روز جمعه به سوی آن گفتمان متحده آمریکا فرایند متقاعدکردن کاخ سفید به بازنگری در مواضعش در قبال برجام را مایوس‌کننده می‌دانند. این در حالی است که کمیته چهارجانبه عربی روز یکشنبه نشتی در رابطه با آنچه دخالت‌های ایران در امور داخلی کشورهای عربی خواند، در مقر اتحادیه عرب برگزار می‌کند. به گزارش ایسنا به نقل از ال‌والم، دبیرخانه عمومی اتحادیه عرب اعلام کرد کمیته چهارجانبه عربی نتایج این نشست و مذاکراتشان را در رابطه با نشست فوری وزرای خارجه عرب که قرار است بعدازظهر همان روز در درخواست عربستان برگزار شود، اعلام خواهد کرد. کمیته چهارجانبه عربی یک سال پیش تشکیل شد و وزرای خارجه، امرات، بحرین، عربستان، مصر و دبیرکل اتحادیه عرب آن را تشکیل می‌دهند. قبل از این نیز در پی حمله موشکی انصارالله یمن به فرودگاه بین‌المللی ملک خالد ریاض و متهم‌کردن ایران به دست داشتن در این حمله، عربستان از وزرای خارجه تمام کشورهای عربی دعوت کرد یک نشست فوری و غیرمعمول به منظور مقابله با دخالت‌های ایران برگزار کنند و قرار است این نشست به‌زودی در قاهره برگزار شود. عربستان سعودی مدعی است موشک استفاده‌شده در این حمله ساخت ایران است. این در حالی است که ایران با رد این ادعا تایید کرده که صرفاً نقش حمایت غیرمادی از مردم یمن دارد. وزیر امور خارجه بحرین در واکنش به نشست وزرای خارجه عرب علیه ایران ادعاهای بی‌اساسی علیه تهران مطرح کرد. خالد بن احمد آل خلیفه، وزیر امور خارجه بحرین در رابطه با نشست وزرای خارجه کشورهای عربی علیه ایران در قاهره که قرار است روز یکشنبه آینده برگزار نشود، در صفحه توییتر خود مدعی شد: هرکس در نشست قاهره حضور یابد و خط جدی ایران در آینده برای نشر فرقه‌گرایی، تقسیم امت و ساقطکردن دولتها را ببیند، یا کور است یا خودش را به کوری زده یا بی‌توجهی در حال انکار این خطر است. این در حالی است که وزیر خارجه دولت وفاق ملی لیبی دعوت عربستان برای شرکت در نشست وزرای خارجه عرب علیه ایران را نپذیرفت.

**سرنوشت ۲۰۰ هزار دلار
کمک فیس بوکی به زلزله زدگان**

● **شرق:** محمد نجفی، پزشک ایرانی مقیم دیترویت، در فیس‌بوک صفحه‌ای برای جمع‌آوری کمک برای زلزله‌زدگان کرمانشاه راه‌اندازی کرد. به گزارش استیمین این صفحه بیش از ۲۰۰ هزار دلار کمک مالی برای قربانیان زلزله در ایران جمع‌آوری کرد اما فیس‌بوک به این ایرانی اعلام کرد این وجوه به دلیل مغایرت با تحریم‌های آمریکا برای او آزاد نخواهند شد. در خرحای دیگری آمده که این مبلغ پیش از انتقال به ایران توسط سازمان‌های آمریکا بلوکه شد. اما سزاعته بعد اعلام شد که فیس‌بوک این مبلغ را به زلزله‌زده پرداخت می‌کند اما به ترتیبی دیگر. نجفی در فیس‌بوک خود اعلام کرد این کمپانی به دلایل بن‌رودستانه مبالغ اهداکنندگان را به حساب‌های آنها بازمی‌گرداند و جمع مبلغ زلزله‌زده یعنی ۲۰۰ هزار دلار را از حساب خود شرکت فیس‌بوک به زلزله‌زده‌ها اهدا می‌کند.

کره جنوبی

ژاپن

عمان

دفتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی
فطرس

مدیران محترم

- اخذ ویزای عمان، ژاپن و کره جنوبی
- صدور بلیط‌های داخلی و خارجی
- رزرواسیون هتل
- میزبانی از مهمانان خارجی شما و اخذ ویزای ایران

- ✓ برگزاری تورهای هدفمند، بازدید از کارخانجات و صنایع
- ✓ شرکت در نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌ها
- ✓ برگزاری تورهای علمی، فرهنگی و اقتصادی
- ✓ ملاقات با مدیران شرکت‌ها
- ✓ انجام امور مرتبط و تسهیلات جهت عقد قراردادها

از اهداف و توانمندی‌های مجموعه فطرس جهت کمک به کسب و کار شماست.

FOTROS.TRAVEL

اژانس هواپیمایی فطرس بر گزار کننده تورهای تخصصی، نمایشگاهی، صنعتی، پزشکی، اقتصادی و فرهنگی

۱۱۱ ۹۹ ۸۸۸

حضور مشاوران ما در مجموعه شما، در هر نقطه‌ای از ایران